

infosoc

κοινωνία της πληροφορίας

Κλειδί της οικονομικής ανάπτυξης

Το καίριο ερώτημα αν "Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας είναι το κλειδί της επόμενης Οικονομικής Επέκτασης" απασχόλησε την 11η Συνάντηση του Νορβηγικού Φόρουμ για την Έρευνα & Τεχνολογία, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, στις 31 Ιανουαρίου.

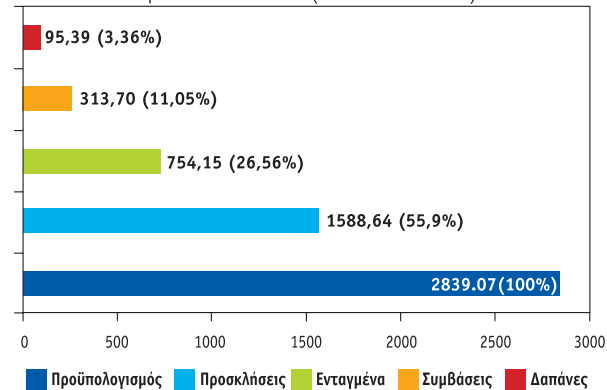
Στο Φόρουμ συμμετείχαν αρκετές επιφανείς προσωπικότητες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον ΟΟΣΑ και εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, που δραστηριοποιούνται στον χώρο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας, ενώ από τη Νορβηγία είχαν έρθει ο υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας, ο υπουργός Μεταφορών & Επικοινωνιών και πολλοί ανώτεροι κυβερνητικοί αξιωματούχοι.

Την Ελληνική Προεδρία εκπροσώπησε ο Ειδικός Γραμματέας για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γιάννης Καλογήρου, ο οποίος τόνισε, στην παρέμβαση του, ότι την τελευταία δεκαετία έχει αλλάξει ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε τον όρο υψηλή τεχνολογία, με αποτέλεσμα η διάκριση μεταξύ κλάδων υψηλής και χαμηλής τεχνολογίας να έχει δώσει πιά τη θέση της στη διάκριση μεταξύ εταιριών που αξιοποιούν ή όχι την υψηλή τεχνολογία. Εξέσε, μάλιστα, θέμα ορθότητας των στοιχείων που συλλέγουμε και χρησιμοποιούμε ευρύτατα για τις συγκριτικές αξιολογήσεις των επιδόσεων των κρατών στον τομέα των νέων τεχνολογιών και τη χάραξη πολιτικής, υπογραμμίζοντας ότι απαιτείται η συνεχής επανεκτίμηση των κριτηρίων, ώστε η αξιολόγηση να είναι πραγματική.

Ο κ. Καλογήρου ανέφερε ότι -στο πλαίσιο της οικονομίας της γνώσης- η χρήση και διάχυση πληροφορίας είναι εξίσου σημαντική, αν όχι σημαντικότερη από την παραγωγή της, τόνισε ότι η Κοινωνία της Πληροφορίας και η οικονομία της γνώσης δεν αφορούν μόνο τις μεγάλες εταιρείες Πληροφορικής & Επικοινωνιών ή τα μεγάλα ερευνητικά κέντρα, αλλά ολόκληρη την κοινωνία, και υπενθύμισε πως παρότι η Στρατηγική της Λισαβόνας και η πρωτοβουλία eEurope αποφασίστηκαν σε μια περίοδο οικονομικής ευφορίας και χαρακτηρίζονται συχνά υπέρ-αισιόδοξες, παραμένουν επίκαιρες και δείχνουν την ορθή κατεύθυνση για τη διευρυνόμενη Ε.Ε. Τέλος, ο Ειδικός Γραμματέας αναφέρθηκε αναλυτικά στις βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής της Λισαβόνας, τονίζοντας πως η ελληνική προεδρία θα επιμείνει ιδιαίτερα στην ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων, στην ενίσχυση της ζήτησης ηλεκτρονικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και στις πολιτικές για την εξάλειψη του ψηφιακού χάσματος.

ΠΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚτΠ

Πηγή: ΕΥΔ ΚτΠ - ΟΠΣ (στοιχεία 30-01-2003)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓ. (ΜΕ)	ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ (ΜΕ)	ΔΑΠΑΝΕΣ (ΜΕ)
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	2839,07	754,15	95,39
Αξονας 1 ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	421,03	231,30	56,01
Μέτρο 1.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΤΠΑ)	119,00	105,96	33,20
Μέτρο 1.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΕΚΤ)	182,16	125,34	22,81
Μέτρο 1.3 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΤΠΑ)	119,87	0,00	0,00
Αξονας 2 ΕΥΓΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	879,32	218,89	17,63
Μέτρο 2.1 «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΓΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ (ΕΤΠΑ)	40,87	4,48	1,43
Μέτρο 2.2 «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΓΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΤΠΑ)	362,00	178,49	3,84
Μέτρο 2.3 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩ (ΕΤΠΑ)	60,00	15,94	11,50
Μέτρο 2.4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ (ΕΤΠΑ)	112,93	0,00	0,00
Μέτρο 2.5 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΕΚΤ)	96,00	7,49	0,00
Μέτρο 2.6 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΕΤΠΑ)	107,40	12,49	0,86
Μέτρο 2.7 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΕΚΤ)	9,25	0,00	0,00
Μέτρο 2.8 «ΕΥΦΥΕΙΣ» ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΕΤΠΑ)	90,87	0,00	0,00
Αξονας 3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	901,70	276,87	19,37
Μέτρο 3.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΝΟΙΚΟΥ «ΨΗΦΙΑΚΟΥ» ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ΕΤΠΑ)	97,35	9,53	0,26
Μέτρο 3.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΕΤΠΑ)	403,51	132,59	13,15
Μέτρο 3.3 ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚτΠ (ΕΤΠΑ)	81,35	43,61	5,96
Μέτρο 3.4 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΙΣΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΕΚΤ)	186,28	51,00	0,00
Μέτρο 3.5 ΠΡΟΒΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚτΠ (ΕΚΤ)	133,22	40,14	0,00
Αξονας 4 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	569,23	15,44	1,22
Μέτρο 4.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (ΕΤΠΑ)	193,48	15,44	1,22
Μέτρο 4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (ΕΤΠΑ)	153,87	0,00	0,00
Μέτρο 4.3 ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΤΠΑ)	128,42	0,00	0,00
Μέτρο 4.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΕ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΕΤΠΑ)	85,87	0,00	0,00
Μέτρο 4.5 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΕΚΤ)	7,60	0,00	0,00
Αξονας 5 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	67,79	11,65	1,16
Μέτρο 5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ (ΕΚΤ)	25,33	0,78	0,00
Μέτρο 5.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ	21,74	0,00	0,00
Μέτρο 5.3 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	20,71	10,87	1,16

ΤΕΥΧΟΣ 8^ο
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2003

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
Ω Ρ Ε Α Ν

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

σελ.3

"Η μείωση του ψηφιακού χάσματος και η είσοδος της χώρας μας στην οικονομία της γνώσης αποτελούν βασικές πολιτικές μας επιλογές. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μέσω της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνία της Πληροφορίας και του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας προωθεί και χρηματοδοτεί μια σειρά από παρεμβάσεις και έργα που σκοπό έχουν την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και επιχειρηματικών δυνατοτήτων, την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό, την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, και την παροχή νέων υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις..."

Αρθρο του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκου Χριστοδουλάκη, ειδικά για το αφιέρωμα του Infosoc στη διείσδυση των νέων τεχνολογιών στη χώρα μας και το ρόλο τους στην πορεία προς την Κοινωνία της Πληροφορίας.

σελ. 9

"Από τα ευρήματα της Έρευνας για το 2002 προκύπτει ότι άρχισαν πλέον να καταγράφονται τα αποτελέσματα από τα μέτρα που προωθούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας τα οποία αγγίζουν όλους τους τομείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα."

Αρθρο του Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γιάννη Καλογήρου

σελ. 4

Εντυπωσιακός ο ρυθμός διείσδυσης των νέων τεχνολογιών στην Ελλάδα

Τα σημαντικότερα σημεία της αποκαλυπτικής έρευνας που πραγματοποίησε το e-business forum για τον βαθμό διείσδυσης των υπολογιστών και της χρήσης Internet στα σπιτικά και την καθημερινή ζωή μας.

σελ. 11

Πρόγραμμα επιτάχυνσης για την ΚτΠ

Νέα μέτρα και δεσμεύσεις όλων των εμπλεκόμενων, με σκοπό την άμεση προώθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας".

σελ. 10

Με στόχο τη δημιουργία νέων πηγών ανάπτυξης

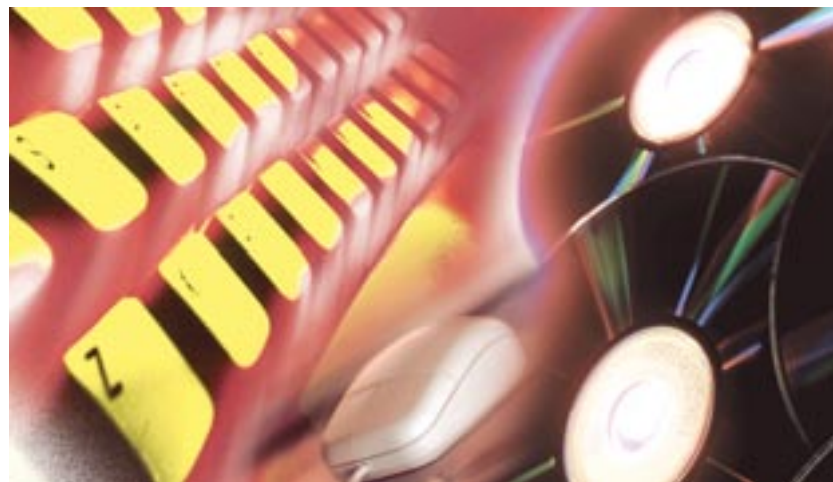
Συμπεράσματα από μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συζήτηση, την οποία οργάνωσε η Ειδική Γραμματεία για την ΚτΠ, με βασικό ομιλητή τον οικονομολόγο Νικ. Βονόρτα.

infosoc

Γ' ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

Διείσδυση νέων τεχνολογιών Σε τροχιά σύγκλισης με την ΕΕ

Ενας από τους μείζονες τομείς, στήριγμα και βάση εκκίνησης για κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια, είναι οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η σημασία τους σε κάθε τομέα δραστηριότητας είναι προφανής και το ποσοστό διείσδυσης τους στην καθημερινή ζωή μιας χώρας, στη δουλειά, αλλά και στο σπίτι, αποτελεί πλέον κρίσιμο και αποκαλυπτικό δείκτη για το επίπεδό της και κριτήριο για την κατάταξή της στις ανεπτυγμένες ή τις υποανάπτυκτες.

Η ανάδειξη των ΤΠΕ σε παράγοντα οικονομικής και κοινωνικής αλλαγής, τα τελευταία χρόνια, κατέστησε επιτακτική την ανάγκη για την ανάπτυξη έγκυρων δεικτών, με στόχο τη μέτρηση της διείσδυσής τους στα διάφορα κοινωνικά στρώματα και τις ομάδες του πληθυσμού. Η Εθνική Έρευνα για τις Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας που ολοκληρώθηκε πρόσφατα από το e-business forum και τα πρώτα συμπεράσματά της παρουσιάζονται σε συνοπτική μορφή σ' αυτό το τεύχος, αφήνει πολύ μεγάλα περιθώρια αισιοδοξίας για την πολυπόθητη πραγματική σύγκλησή μας με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς τα ευρήματά της δείχνουν ότι σε πολλούς και κρίσιμους τομείς οι δείκτες μας δεν απέχουν πλέον πολύ. Ίσως φέτος, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, φαίνεται πως το στοίχημα της σύγκλι-

σης της χώρας μας μπορεί να κερδηθεί νωρίτερα, απ' ό,τι προσδιόριζαν οι προηγούμενες εκτιμήσεις.

Η επέκταση της χρήσης του Internet και η διάχυση των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, τη δημόσια διοίκηση, την εκπαίδευση, τα νοικοκυριά της Ελλάδας, σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και για τις περισσότερες κοινωνικές ομάδες, έχει αρχίσει να γίνεται με ολοένα και πιο ταχείς ρυθμούς. Η μείωση του ψηφιακού χάσματος και η είσοδος της Ελλάδας στην Οικονομία της Γνώσης όχι μόνο δεν θεωρούνται ουτοπία, αλλά αποτελούν και ουσιαστική πολιτική επιλογή της κυβέρνησης, η οποία έχει δρομολογήσει τις κατάλληλες παρεμβάσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο το γεγονός ότι η Εθνική Έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας". Τα συμπεράσματά της θα αξιολογηθούν προσεκτικά και θα παίξουν κομβικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής τόσο στον συγκεκριμένο χώρο, όσο και γενικότερα.

Φυσικά, πολύς δρόμος μένει ακόμα να διανυθεί. Όμως, είναι καλύτερο να ξέρεις τι δρόμο πρέπει να διανύσεις, ώστε να αξιολογήσεις και να σχεδιάσεις καλύτερα τη διαδρομή σου, παρά να κινείσαι στο άγνωστο... **is**

infosoc

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
"ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

Υπεύθυνος έκδοσης:

Γιάννης Καλογήρου, Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών για την "Κοινωνία της Πληροφορίας"

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ "ΚτΠ" - Διεύθυνση επικοινωνίας:

Ναυάρχου Νικοδήμου 11 & Βουλής, 10557 Αθήνα - Τηλ.: 210-3722400, Fax: 210-3722499

Ιστοσελίδα: www.infosociety.gr, e-mail: inform@infosoc.gr

Οι στατιστικές, η αγορά και η σχέση τους

Το ολοένα μεγαλύτερο ενδιαφέρον όσων χαράσσουν πολιτική για την ευρύτερη δυνατή εξάπλωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών και όλα τα συναφή μ' αυτές θέματα, όπως το ψηφιακό χάσμα και η καθολική πρόσβαση, με στόχο την ταχεία μετάβαση όλων μας στην Κοινωνία της Πληροφορίας κι από εκεί στην Κοινωνία της Γνώσης, έχει αυξήσει το ενδιαφέρον και για τα σχετικά με αυτά τα θέματα στατιστικά στοιχεία.

Η διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος online για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού στις περισσότερες χώρες του κόσμου ερευνάται με ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή, η οποία εκδηλώνεται τόσο στη συγκέντρωση, όσο και στην επεξεργασία των στοιχείων. Κι αυτό, γιατί η είσοδος και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών προκαλεί αλυσιδωτές επιδράσεις, οι οποίες -εκτός από καθαρά οικονομικό και επιχειρηματικό- έχουν σημαντικότατο κοινωνικό και πολιτιστικό αντίκτυπο. Έτσι, είναι επόμενο να εξετάζεται με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον ο βαθμός διείσδυσης των προσωπικών υπολογιστών και του Internet στη ζωή μας και ιδιαίτερα στα νοικοκυριά, καθώς το δικό τους ποσοστό εκφράζει περισσότερο την πραγματική επικράτηση της ψηφιακής τεχνολογίας στην καθημερινή μας ζωή.

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Ένωση, πολλοί άλλοι περιφερειακοί οργανισμοί και, βέβαια, τα αντίστοιχα εθνικά όργανα οργανώνουν πλέον τακτικά έρευνες και μελετούν με ιδιαίτερη προσοχή τα αποτελέσματά τους, καθώς αποτελούν μια ασφαλή "πυξίδα" για το εγγύς μέλλον και τους επιτρέπουν να αντιδράσουν ανάλογα, διευκολύνοντας, ενισχύοντας, επιτρέποντας ή και απαγορεύοντας, όπου χρειαστεί.

Μάλιστα, η σύγκριση των στοιχείων που προκύπτουν από τέτοιες έρευνες διείσδυσης με τα ανάλογα στοιχεία της αγοράς μπορούν να δώσουν πολύ χρήσιμα συνολικά συμπεράσματα και να συμβάλουν στη διαμόρφωση νέων σεναρίων για την πορεία ενός κλάδου ή στην υιοθέτηση μικρομετρικών διορθώσεων. Η φάση της απογείωσης, για παράδειγμα, στην οποία έχει εισέλθει -όπως αποδεικνύει η έρευνα που θα βρείτε στις επόμενες σελίδες- η χρήση του Internet στην Ελλάδα, μόνο καλά μπορεί να προμηνύει τόσο για τις εταιρίες παροχής υπηρεσιών στον συγκεκριμένο κλάδο, όσο και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγγενείς κλάδους του εξοπλισμού και του λογισμικού, οι οποίες θα έπρεπε να προετοιμάζονται καταλλήλως.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι, από τα στοιχεία του ΟΟΣΑ (www1.oecd.org/publications/e-book/92-2001-04-1-2987/B.5.2.htm), προκύπτει πως η διείσδυση του Internet στα νοικοκυριά είναι σχεδόν άμεσα συνδεδεμένη με το εισόδημά τους, άρα το μέγεθος αυτό δείχνει -ως ένα βαθμό- τόσο την οικονομική ευμάρεια, όσο και την οικονομική σταθερότητα μιας χώρας. Οι στατιστικές του οργανισμού δείχνουν πως η χώρα όπου η πρόσβαση επηρεάζεται περισσότερο από το ύψος του εισοδήματος είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ εκείνη όπου επηρεάζεται λιγότερο, είναι η Δανία. Παρόλα αυτά, η χρήση υπολογιστή και η πρόσβαση στο Διαδίκτυο γίνονται όλο και πιο πολύ καταναλωτικά αγαθά. Κι αν η τάση αυτή ξεκίνησε από τη χώρα που θεωρείται το βασίλειο του καταναλωτισμού, τις ΗΠΑ, που έπαιξε και συνεχίζει να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών, η Ευρώπη και ο υπόλοιπος κόσμος δείχνουν, σύμφωνα με

στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (www.II-a.fr/eu-epsilon/resources/ict/html/2.htm), να μειώνουν τα τελευταία χρόνια τη μεγάλη απόσταση που τους χωρίζει κάποτε.

Αν επιστρέψουμε στα στοιχεία του ΟΟΣΑ, στις περισσότερες χώρες-μέλη του σχεδόν ένα στα δυο νοικοκυριά (ένα στα τρία, στην Ελλάδα) διαθέτει υπολογιστή. Αν και ο τρόπος συλλογής των στοιχείων διαφέρει από χώρα σε χώρα, επηρεάζοντας το τελικό αποτέλεσμα (ειδική αναφορά σ' αυτό το θέμα υπάρχει στις επόμενες σελίδες), κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι χώρες όπως η Ολλανδία, η Δανία και η Σουηδία έχουν σαφή προπορεία στη διείσδυση υπολογιστών στα νοικοκυριά, έναντι άλλων, όπως η Ιταλία και η Γαλλία. Η χρήση του Internet έχει επίσης, απογειωθεί, παρουσιάζοντας πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στην Ιταλία, τη Βρετανία (όπου καταλυτικό ρόλο έχει παίξει η δυνατότητα ευρυζωνικής πρόσβασης με λογικά τιμολόγια), την Ιαπωνία και τη Γαλλία.

Αξίζει να σημειωθεί, πάντως, πως ο βαθμός διείσδυσης υπολογιστών και Internet δεν είναι υποχρεωτικά αντίστοιχοι... Ενώ, για παράδειγμα, είναι άμεσα συνδεδεμένος σε κάποιες χώρες, όπως η Σουηδία, οι ΗΠΑ και η Βρετανία (όπου η σχεδόν ταυτότητα των ποσοστών δείχνει ότι οι υπολογιστές χρησιμοποιούνται κυρίως για επικοινωνία μέσω Internet), σε άλλες χώρες, όπως η Γερμανία, το ποσοστό των δικτυωμένων υπολογιστών δεν ξεπερνάει το ένα τρίτο.

Πάντως, το μεγαλύτερο πρόβλημα κατά τον ΟΟΣΑ -που δέχεται, εν τούτοις, ότι έχει σημειωθεί σημαντικότητα πρόοδος στη συγκέντρωση στοιχείων για τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών από τις χώρες-μέλη του- είναι οι διαφορές στον τρόπο και το χρόνο συγκέντρωσης των στοιχείων. Οι διαφορετικές προδιαγραφές και ο χρόνος πραγματοποίησης των εθνικών ερευνών, ιδιαίτερα σ' έναν τομέα όπου οι αλλαγές είναι ραγδαίες, αποδυναμώνουν αισθητά την ακρίβεια των αποτελεσμάτων σε διεθνές επίπεδο. Πολύ περισσότερο, όταν αρκετές χώρες δεν έχουν αφιερώσει ειδική έρευνα στο συγκεκριμένο αντικείμενο (όπως αυτή που θα βρείτε, στη συνοπτική μορφή της, στις επόμενες σελίδες), αλλά απλώς προσθέτουν κάποιο ειδικό ερωτηματολόγιο, υπό μορφή παραρτήματος, σε ήδη υφιστάμενες έρευνες, οι οποίες έχουν ως κύριο αντικείμενό τους το εργατικό δυναμικό, τις δαπάνες των νοικοκυριών ή κάποια κοινωνικά θέματα. **IS**

Η ψηφιακή σύγκλιση προϋπόθεση για την πραγματική σύγκλιση

Η διατήρηση σταθερών και υψηλών ρυθμών ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στην εντός ONE εποχή αποτελεί τον βασικό μοχλό της πραγματικής σύγκλισης. Το ευρύ και η σταθερότητα που προσφέρει σε συνδυασμό με την αναπτυξιακή προοπτική που δημιουργεί το ευρωπαϊκό περιβάλλον διαμορφώνουν ένα νέο επιχειρηματικό περιβάλλον, ευνοϊκό για επενδύσεις, οικονομική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και ανάληψη πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο αυτό, οι νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών δημιουργούν το υπόβαθρο για νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες αφού προωθούν τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών, τη δημιουργία νέων εξειδικεύσεων και θέσεων εργασίας και υποστηρίζουν την εκ βάθρων αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα.

Από την εθνική έρευνα του 2002 για τη χρήση του προσωπικού υπολογιστή, του Internet και της κινητής τηλεφωνίας από τον γενικό πληθυσμό προκύπτει πως η χώρα μας συγκλίνει δυναμικά προς τους μέσους ευρωπαϊκούς όρους. Οι δαπάνες για επενδύσεις σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών ως ποσοστό του ΑΕΠ στην Ελλάδα συγκλίνουν με τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από 4% το 1997 σε πάνω από 7% σήμερα), με τις τηλεπικοινωνίες (υπηρεσίες και εξοπλισμός) να κυριαρχούν στην αγορά των νέων τεχνολογιών.

Ειδικότερα, η χρήση της σταθερής και της κινητής τηλεφωνίας κινείται στο ευρωπαϊκό μέσο επίπεδο, ενώ η χώρα μας εμφανίζει την ταχύτερη αύξηση συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμα πολύ μεγάλη βελτίωση παρατηρείται στον χώρο της παιδείας. Σήμερα σχεδόν όλα τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν πλέον σύνδεση στο Internet (μόλις 17% το 2000) όπως και το 60% των δημοτικών σχολείων (μόλις το 3% το 2000).

Η μέση αναλογία μαθητών ανά ηλεκτρονικό υπολογιστή έχει βελτιωθεί δραστικά στη διάρκεια της περιόδου 2000-2002, από 64 το 2000 σε 14 σήμερα στα γυμνάσια και λύκεια και από 1091 σε 47 στα δημοτικά.

Η συνολική κίνηση του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας έχει αυξηθεί 6.5 φορές από το 2000 έως σήμερα, γεγονός που πιστοποιεί την ολοένα και μεγαλύτερη χρήση υπηρεσιών υψηλών ταχυτήτων από τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματα.

Τα αποτελέσματα της δεύτερης Εθνικής Έρευνας για τις Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας 2002 δείχνουν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας στον γενικό πληθυσμό αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς αν και απέχουμε ακόμη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Όμως, και η έρευνα του 2002- όπως και εκείνη του 2001- πιστοποιεί ότι η χώρα μας βρίσκεται σε τροχιά σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση στη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Η κατοχή προσωπικού υπολογιστή και η χρήση του Internet και της κινητής τηλεφωνίας το 2002 παρουσίασε εντυπωσιακούς ρυθμούς έναντι του 2001. Ειδικότερα, το ποσοστό χρηστών του Internet έφθασε στο 19.3% του πληθυσμού εμφανίζοντας μέσα σε ένα χρόνο μια αύξηση κατά 10 περίπου ποσοστιαίες μονάδες (10.2% το 2001).

Αύξηση της χρήσης Η/Υ και Internet στις επιχειρήσεις και τάση μείωσης του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των απασχολούμενων σε μικρότερες επιχειρήσεις με τους εργαζομένους σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Αυξήθηκε εκθετικά το ποσοστό που χρησιμοποιεί Η/Υ μόνο στο σχολείο, στο 15% το 2002 έναντι 4,8% που καταγράφηκε το 2001. Μειώθηκε το ποσοστό των μαθητών που χρησιμοποιεί Η/Υ μόνο στο σπίτι σε 23% από 39,4% το 2001.

Το 60,7% ατόμων ηλικίας 15 - 24 ετών χρησιμοποιεί Η/Υ και το 44,4% έχει πρόσβαση στο Internet έναντι 41,5% και 20,2% αντίστοιχως

για το 2001. Το 64,6% νέων ηλικίας 15-17 ετών χρησιμοποιεί Η/Υ έναντι 48% το 2001.

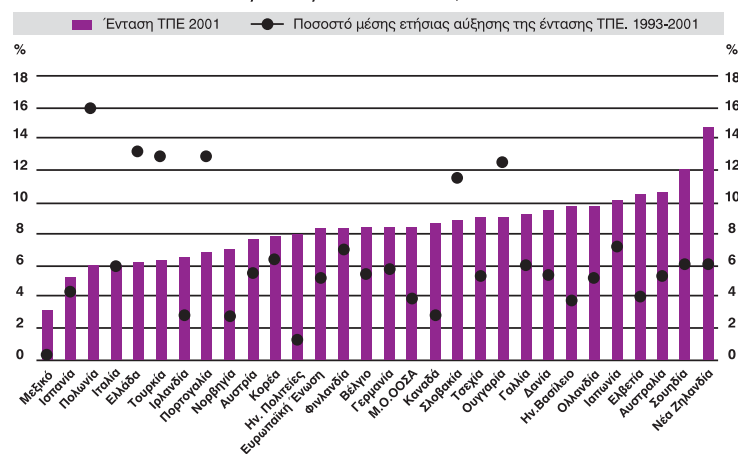
Το 34,7% των απασχολούμενων σε επιχειρήσεις μεγέθους 11-50 ατόμων χρησιμοποιούν Η/Υ και 23,7% έχουν πρόσβαση Internet έναντι 29,1% και 14,5% για το 2001.

Το 20,9% των απασχολούμενων σε επιχειρήσεις μεγέθους μικρότερου των 5 ατόμων χρησιμοποιούν Η/Υ και το 13,2% έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο έναντι 13,6% και 6% για το 2001. Τα ποσοστά αν και τα χαμηλότερα που παρουσιάζονται, παρουσιάζουν τους υψηλότερους ρυθμούς αύξησης έναντι του 2001 οι οποίοι είναι της τάξης του 53,7% για τους Η/Υ και του 120% για το Internet. Η μείωση του ψηφιακού χάσματος και η είσοδος της χώρας μας στην οικονομία της γνώσης αποτελούν βασικές πολιτικές μας επιλογές. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μέσω της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνία της Πληροφορίας και του Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας προωθεί και χρηματοδοτεί μια σειρά από παρεμβάσεις και έργα που σκοπό έχουν την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και επιχειρηματικών δυνατοτήτων, την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό, την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, και την παροχή νέων υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις, τη δημιουργία ευρυζωνικών υποδομών και τη διευκόλυνση της ευρυζωνικής πρόσβασης, τη διασφάλιση της πρόσβασης στην Κοινωνία της Πληροφορίας για όλους, την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου και την προώθηση ερευνητικών δραστηριοτήτων στις τεχνολογικές περιοχές που συνδέονται με την Κοινωνία της Πληροφορίας. Η ταχεία υλοποίηση όλων αυτών των παρεμβάσεων και η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων θα επιφέρουν σημαντικά οφέλη παραγωγικότητας στη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Θα συνεισφέρουν στη βελτίωση της ευημερίας και της ποιότητας ζωής των πολιτών. Θα συμβάλλουν τελικά στην πραγματική σύγκλιση.

Η πρόοδος είναι σαφής. Παρόλα αυτά αρκετός δρόμος μένει ακόμη να διανυθεί. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι δεν τρέχουμε μόνοι μας. Τρέχουμε εμείς, αλλά τρέχουν και οι άλλοι εταίροι μας στην Ένωση. Το ζητούμενο λοιπόν είναι, να συγκλίνουμε ταχύτερα και ουσιαστικότερα.

Νίκος Χριστοδουλάκης
Υπουργός Οικονομίας & Οικονομικών

Δαπάνες ΤΠΕ ως ποσοστό του ΑΕΠ, 1992-2001

Εντυπωσιακός ο ρυθμός διείσδυσης των νέων τεχνολογιών στην Ελλάδα

Αν ένα από τα βασικά στοιχεία που πρέπει να συνεκτιμηθούν, για να μας δείξουν τη γενικότερη στάση του πληθυσμού μιας χώρας απέναντι στις νέες τεχνολογίες γενικότερα και την Κοινωνία της Πληροφορίας ειδικότερα, είναι ο βαθμός χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και Internet, τότε μπορούμε να αισιοδοξούμε για το μέλλον μας. Και αυτό επειδή η νέα Εθνική Έρευνα για τις νέες τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας, που αφορά στο έτος 2002, απέδειξε πως η χρήση τους στο γενικό πληθυσμό της χώρας αυξάνεται με γοργό ρυθμό και σε πολλά επίπεδα:

- στο σύνολο της χώρας
 - σε διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού, και
 - σε όλες τις γεωγραφικές περιφέρειες
- Η χρήση Internet στον πληθυσμό κέρδισε σχεδόν 10 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2001 (19,3% έναντι 10,15%), ενώ ενθαρρυντική είναι και η προβλεπόμενη δυναμική για την κατοχή Η/Υ και σύνδεση Internet σε επίπεδο νοικοκυριού.
- Η χρήση Η/Υ και Internet παρουσίασε ανοδική πορεία σε όλες ανεξαρτήτως τις γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας και τις διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού. Συνολικά, για το 2002, παρατηρείται τάση μείωσης του ψηφιακού χάσματος τόσο σε διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού, όσο και μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ.

- Η χρήση Η/Υ και Internet εξαπλώνεται στο σπίτι, στην εργασία, στο σχολείο και σε άλλους χώρους, ενώ αυξάνεται και ο αριθμός των διαφορετικών εφαρμογών τις οποίες υιοθετούν οι χρήστες.
- Από τα αποτελέσματα της έρευνας σε επίπεδο νοικοκυριών προέκυψε ότι το 2002 ένα στα τρία νοικοκυριά κατέχει Η/Υ, ενώ δύο στα δεκαπέντε διαθέτουν σύνδεση Internet. Παρά το γεγονός ότι η χώρα μας βρίσκεται σημαντικά πίσω από τους αντίστοιχους μέσους βαθμούς διείσδυσης της ΕΕ, οι προβλεπόμενοι ρυθμοί αύξησης των παραπάνω μεγεθών για το επόμενο εξάμηνο έχουν ιδιαίτερα ενθαρρυντική δυναμική ως προς τη μείωση του παρατηρούμενου χάσματος.
- Η χρήση νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας Τηλεπικοινωνιών, εκτός της κινητής τηλεφωνίας, βρίσκεται ακόμα σε αρχικά στάδια ανάπτυξης στην Ελλάδα, συγκριτικά με άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Μεγάλες κατηγορίες πληθυσμού (άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, συνταξιούχοι, νοικοκυρές) δεν φαίνεται να ακολουθούν ακόμα τις εξελίξεις αυτές. Η σταδιακή προσέλευση και αυτών, μέσω ενημέρωσης και ανάπτυξης κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης και εφαρμογών, θα μπορέσει να διατηρήσει και να επιταχύνει τη σημερινή δυναμική, ώστε τα επίπεδα χρήσης των ΤΠΕ στην Ελλάδα να συγκλίνουν προς τα μεγέθη που

απαιτούνται στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

- Οι χώροι της εκπαίδευσης και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναδεικνύονται και εξακολουθούν να παραμένουν κρίσιμοι χώροι δράσης για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Ανοδος σε όλα τα επίπεδα

Η χρήση Η/Υ, Internet και κινητής τηλεφωνίας παρουσίασε το 2002 εντυπωσιακούς ρυθμούς αύξησης έναντι του 2001.

- Ένας στους τρεις Έλληνες κάνει σήμερα χρήση Η/Υ, ένας στους πέντε χρήση Internet, ενώ σχεδόν επτά στους δέκα κάνουν χρήση κινητού τηλεφώνου.
- Το ποσοστό χρηστών Internet αυξήθηκε στο 19,3% του πληθυσμού, κερδίζοντας σχεδόν 10 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2001. Η χρήση του Internet στην Ελλάδα φαίνεται να βρίσκεται σε φάση απογείωσης.
- Το ποσοστό των χρηστών Η/Υ που κάνει και χρήση Internet αυξήθηκε στο 67% το 2002, έναντι 50% το 2001, παρουσιάζοντας τάσεις ταχείας σύγκλισης προς το 100%. Ο σχεδόν διπλάσιος ρυθμός αύξησης της χρήσης Internet έναντι εκείνου της χρήσης Η/Υ οφείλεται αφενός στην 'επεκτατική' επίδραση της αύξησης χρήσης Η/Υ και αφετέρου στην 'εντατική' επίδραση της αύξησης του ποσοστού της χρήσης Internet ως προς τη χρήση Η/Υ.
- Ποσοστό 2,2% των χρηστών κινητού τηλεφώνου χρησιμοποιεί και υπηρεσίες WAP (το αντίστοιχο ποσοστό το 2001 ήταν μικρότερο της μονάδας). Το ποσοστό αυτό είναι αξιο

προσοχής, παρά το μικρό του ακόμη μέγεθος, γιατί οι υπηρεσίες τύπου WAP μπορεί να αποτελέσουν έναν από τους εναλλακτικούς παράγοντες για τη μαζικοποίηση της χρήσης Internet στην Ελλάδα.

- Οι Έλληνες αποδείχθηκε ότι ενδιαφέρονται αρκετά έως πολύ για τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας νέας γενιάς: τρεις στους δέκα Έλληνες ενδιαφέρονται για πληροφορίες γεωγραφικής θέσης μέσω συστήματος GPS, τρεις στους δεκατρείς για αποστολή και λήψη φωτογραφιών και αρχείων ήχου (EMS) και υπηρεσίες εικονοηλεκτρονικής; δύο στους έντεκα για σύνδεση με Η/Υ σε ταχύτητες GPRS, ενώ δύο στους δώδεκα για σύνδεση με Η/Υ σε ακόμα μεγαλύτερες ταχύτητες.
- Περίπου επτά Έλληνες στους δέκα δήλωσαν ότι θεωρούν το κινητό τηλέφωνο αρκετά έως πολύ σημαντικό για τους ίδιους προσωπικά, ποσοστό το οποίο σχεδόν συμπίπτει με το ποσοστό κατόχων κινητού τηλεφώνου στον πληθυσμό.

- Η ηλικιακή κατηγορία 15-24 χρησιμοποιεί Η/Υ και Internet περισσότερο από κάθε άλλη κατηγορία του πληθυσμού. Το 2002, έξι στους 10 νέους της κατηγορίας αυτής χρησιμοποιούσε Η/Υ, ενώ πέντε στους ένδεκα χρησιμοποιούν το Internet. Για τους φοιτητές, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι οκτώ στους δέκα και έξι στους ένδεκα.

- Αξιοσημείωτα είναι και τα ποσοστά χρήσης Η/Υ στις ηλικιακές κατηγορίες 5-9 και 10-14 ετών. Δύο στα δεκατρία παιδιά ηλικίας 5-9 ετών χρησιμοποιούν Η/Υ, ενώ πέντε στα ένδεκα παιδιά 10-14 ετών χρησιμοποιούν

Η/Υ και τέσσερα στα ένδεκα Internet..

- Εμφανίζονται σημαντικές διαφορές στη χρήση Internet στην Ελλάδα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων του πληθυσμού, ανάλογα με το επίπεδο εισοδήματος, το επίπεδο εκπαίδευσης, το μέγεθος της επιχείρησης κ.τ.λ., καθώς επίσης περιφερειακές και ενδο-περιφερειακές ανισότητες. Όμως, παρατηρούνται δύο γενικές τάσεις: πρώτον, η διείσδυση Internet αυξάνεται σε όλο το εύρος των υποκατηγοριών μιας ομάδας και δεύτερον οι υποκατηγορίες με τη χαμηλότερη διείσδυση το 2001 τείνουν να παρουσιάζουν υψηλότερους ρυθμούς αύξησης το 2002 από τον μέσο ρυθμό αύξησης. Το συμπέρασμα των δύο αυτών τάσεων είναι ότι, παρά τις διαφοροποιήσεις, υπάρχει αξιοσημείωτη τάση μείωσης του ψηφιακού χάσματος σε διαφορετικές δημογραφικές κατηγορίες.

Η παιδεία καταλυτικός παράγων

Το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελεί βασικό προσδιοριστικό παράγοντα για τη χρήση Η/Υ και Internet. Η μεγάλη ώθηση στον φετινό ρυθμό αύξησης οφείλεται κατά κύριο λόγο σε άτομα με δευτεροβάθμιο επίπεδο εκπαίδευσης. Δύο στα δέκα άτομα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τέσσερα στα δέκα τριτοβάθμιας είναι χρήστες Internet.

- Από τον ενεργό πληθυσμό, οι εργαζόμενοι σε πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-5 ατόμων) παρουσίασαν σημαντικούς ρυθμούς αύξησης στη χρήση Η/Υ και Internet, μειώνοντας το χάσμα με τους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις με περισσότερους εργαζόμενους. Δύο στα

Η Ταυτότητα της Έρευνας

Η Εθνική Έρευνα για τις Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε το 2002, για δεύτερη συνεχή χρονιά. Αφορά στον γενικό πληθυσμό της χώρας, χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", σχεδιάστηκε από το ΕΔΕΤ και υλοποιήθηκε από την εταιρεία VPRC.

Οι βασικοί στόχοι της (ανάμεσά τους, η διερεύνηση της διάδοσης και χρήσης του προσωπικού Η/Υ, του Internet και της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα και η αποτύπωση της σημερινής κατάστασης, η καταγραφή και παρακολούθηση του "ψηφιακού χάσματος" τόσο μεταξύ διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων της χώρας, όσο και συγκριτικά με άλλες χώρες και, τέλος, η χρήση Internet

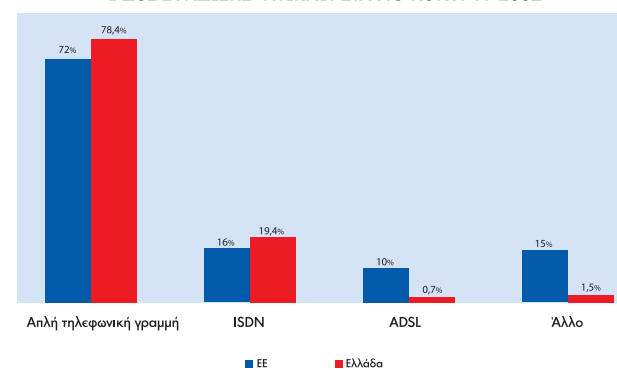
στους χώρους της εκπαίδευσης και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων) παρέμειναν ίδιοι, δημιουργώντας ιστορική συνέχεια και διατηρώντας τη συγκρισιμότητα των βασικών μεγεθών, αλλά προστέθηκαν κι άλλοι άξονες, όπως η διερεύνηση και αποτύπωση κυρίαρχων απόψεων, αντιλήψεων και στάσεων της κοινής γνώμης απέναντι στις νέες τεχνολογίες και η καταγραφή όλων των απόψεων που ανήκουν στα νοικοκυριά των ερωτηθέντων ως προς τη χρήση Η/Υ, Internet και κινητού τηλεφώνου.

Το μέγεθος του δείγματος ήταν 2.464 νοικοκυριά για τα οποία απογράφηκαν συνολικά 8.030 άτομα. Οι 2.264 ερωτώμενοι της έρευνας, ηλικίας 15 ετών και άνω, έδωσαν επίσης, σε ξεχωριστό έντυπο, συμπληρωμα-

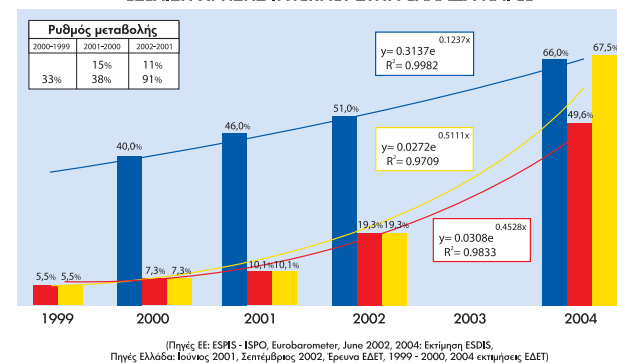
τικές πληροφορίες για κάθε ένα από τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού τους (άλλα 5.566 άτομα, συνολικά 8.030), όσον αφορά στις ακόλουθες μεταβλητές: 1) φύλο, 2) ηλικία, 3) εκπαίδευση, 4) χρήση Η/Υ, 5) χρήση Internet, 6) χρήση κινητού τηλεφώνου.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με προσωπικές συνεντεύξεις (face to face) και χρήση δομημένου ερωτηματολογίου σε κάθε νοικοκυριό. Η χρονική διάρκεια της συνέντευξης ανερχόταν κατά μέσο όρο σε 19 λεπτά. Η δειγματοληψία ήταν πολυσταδιακή, στρωματοποιημένη και αντιπροσωπευτική του συνολικού πληθυσμού της χώρας και η έρευνα διεξήχθη στο χρονικό διάστημα 30 Ιουλίου - 27 Σεπτεμβρίου 2002, με διακοπή την περίοδο 5-25 Αυγούστου.

ΕΙΔΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ INTERNET ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ 2002

ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΣΗΣ INTERNET ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΕ

(Πηγές: ΕΕ: ESPS - ISPO, Ευροστατιστική, Ιούνιο 2002, 2004; Ετήσιες ΕΣΔΣ. Πηγές Ελλάδα: Ινστιτούτο 2001, Σεπτέμβριος 2002, Έρευνα ΕΔΕΤ, 1999 - 2000, 2004 εκτιμήσεις ΕΔΕΤ)

Εντυπωσιακός ο ρυθμός διείσδυσης

Βασικά Ποσοστά και Μεγέθη

Για το σύνολο που πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω (σε παρένθεση το τυπικό σφάλμα των εκτιμήσεων)

Χρήση Η/Υ στο γενικό πληθυσμό	
2002	28,9% ⇒ 2.552.987 Χρήστες (+/- 1,8)
2001	20,0% ⇒ 1.766.773 Χρήστες (+/- 1,0)
Μέσος όρος ωρών χρήσης Η/Υ	
2002	2 ώρες την εβδομάδα
Χρήση Internet στο γενικό πληθυσμό	
2002	19,3% ⇒ 1.704.936 Χρήστες (+/- 1,6)
2001	10,1% ⇒ 892.220 Χρήστες (+/- 0,8)
Μέσος όρος ωρών χρήσης Internet	
2002	6,3 ώρες την εβδομάδα
Ποσοστό χρηστών Internet στο σύνολο χρηστών Η/Υ 2002	
2002	66,8%
2001	50,0%
Κατοχή προσωπικού κωδικού e-mail	
2002	12,5% ⇒ 1.104.233 κωδικοί (+/- 1,3)
2001	6,2% ⇒ 551.233 κωδικοί (+/- 0,6)
Κατοχή προσωπικής συνδρομής στο Internet	
2002	9,2% ⇒ 812.716 συνδρομές (+/- 1,1)
2001	5,4% ⇒ 475.262 συνδρομές (+/- 0,6)
Κατοχή Η/Υ στα νοικοκυριά	
2002	29,2% ⇒ 935.520 Νοικοκυριά (+/- 1,8)
Κατοχή σύνδεσης Internet στα νοικοκυριά	
2002	13,4% ⇒ 429.314 Σύνδεσεις (+/- 1,3)
Ποσοστό συνδέσεων Internet στο σύνολο των νοικοκυριών με κατοχή Η/Υ	
2002	45,9%
Πρόθεση αγοράς Η/Υ στα νοικοκυριά	
2002	8,3% ⇒ 265.918 Νοικοκυριά (+/- 1,1)
Πρόθεση σύνδεσης Internet στα νοικοκυριά	
2002	8,4% ⇒ 269.122 συνδέσεις 5.574.169
Κατοχή Κινητού Τηλεφώνου	
2002	63,6% ⇒ 5.574.169 κάτοχοι (+/- 1,9)
2001	49,8% ⇒ 4.399.265 κάτοχοι (+/- 1,3)
Χρήση υπηρεσιών SMS	
2002	74,7% των κατόχων κινητού
Χρήση υπηρεσιών WAP	
2002	2,2% των κατόχων κινητού, 1,4% του πληθυσμού 123.674 χρήστες WAP

δεκαπέντε άτομα που εργάζονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις χρησιμοποιούσαν Internet το 2002, έναντι ενός στα δεκαεπτά το 2001.

• Οι χρήστες Η/Υ και Internet στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές παρουσίασαν υψηλούς ρυθμούς αύξησης έναντι του 2001, μειώνοντας το χάσμα με τις αστικές περιοχές. Γενικά, παρουσιάζεται τάση σύγκλισης των ποσοστών χρήσης ΤΠΕ τόσο σε επίπεδο αστικότητας, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς περιφέρειες με χαμηλά ποσοστά διείσδυσης το 2001 παρουσιάζουν υψηλότερους ρυθμούς αύξησης το 2002.

• Εξαίρεση στις παραπάνω τάσεις αποτελεί η αύξηση του ψηφιακού χάσματος κατά φύλο. Το 2002, τρεις στους δώδεκα άντρες στην Ελλάδα χρησιμοποιούσαν Internet, ενώ για τις γυναίκες το αντίστοιχο ποσοστό είναι δύο στις δεκατέσσερις.

• Τρεις στους ένδεκα Έλληνες δηλώνουν ως κυριότερο λόγο χρήσης Η/Υ τη διασκέδαση, την ψυχαγωγία και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, τρεις στους δώδεκα την εργασία και τρεις στους δεκατέσσερις το Internet και τη διακίνηση e-mail.

• Από τους Έλληνες που χρησιμοποιούν Η/Υ κυρίως για εργασία, οι τέσσερις στους δέκα δηλώνουν ότι κάνουν χρήση Η/Υ για εργασία και στο σπίτι, ενώ μόνο ο ένας στους δέκα δηλώνει ότι χρησιμοποιεί το Internet για να στείλει την εργασία που κάνει στο σπίτι σε άλλο χώρο εργασίας, σε συνεργάτες ή σε πελάτες.

• Από τους Έλληνες που χρησιμοποιούν Η/Υ, ο ένας στους δύο κάνει καθημερινή χρήση. Ο μέσος όρος ωρών χρήσης την εβδομάδα στο σύνολο των χρηστών ανέρχεται σε 14,2 ώρες.

• Έξι στους δέκα χρήστες έμαθαν να χρησιμοποιούν Η/Υ με δική τους πρωτοβουλία (μόνοι ή με τη βοήθεια φίλων ή συναδέλφων στο σπίτι ή στη δουλειά ή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο με δικά του έξοδα) ενώ τρεις στους δέκα δήλωσαν ότι έμαθαν στο σχολείο/πανεπιστήμιο. Ιδιαίτερα χαμηλό είναι το ποσοστό των χρηστών που έμαθε χρήση Η/Υ σε εκπαιδευτικά σεμινάρια με έξοδα του εργοδότη (ένας στους είκοσι ένα χρήστες), ενώ ακόμα χαμηλότερο είναι το ποσοστό των χρηστών που έμαθε μέσω κάποιου προγράμματος κατάρτισης - ΟΑΕΔ, ΚΕΚ, κ.α. (ένας στους εξήντα επτά).

• Οι Έλληνες χρησιμοποιούν στο Internet για ένα αυξανόμενο αριθμό εφαρμογών. Δύο στους δέκα χρήστες δηλώνουν ως κυριότερο λόγο χρήσης τη διακίνηση e-mail, ενώ περίπου το ίδιο ποσοστό δηλώνει ως κύριο λόγο την αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα και υπηρεσίες ή την ψυχαγωγία. Δύο στους δεκαπέντε δηλώνουν ως κύριο λόγο χρήσης την ενημέρωση (για νέα, καιρό, αθλητικά).

Ένας στους 62 δηλώνει ως κύριο λόγο χρήσης τις αγορές προϊόντων/υπηρεσιών, ενώ στα ίδια επίπεδα βρίσκονται και μια σειρά άλλων εφαρμογών (π.χ. τραπεζικές συναλλαγές, χρήση υπηρεσιών δημοσίου κ.α.). Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι, παρά τη μικρή διείσδυση που εμφανίζουν σήμερα, έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των δραστηριοτήτων για τις οποίες γίνεται πλέον καταγραφή χρήσης στον γενικό πληθυσμό.

Αναμένεται ότι η εξέλιξη αυτή θα δώσει περαιτέρω ώθηση στην δυναμική ανάπτυξης της χρήσης του Internet στην Ελλάδα, παράλληλα με τη βελτίωση της παροχής

τέτοιου είδους υπηρεσιών στο Διαδίκτυο.

• Από τους Έλληνες που χρησιμοποιούν Internet, τρεις στους έντεκα κάνουν καθημερινή χρήση. Ο μέσος όρος ωρών χρήσης Internet την εβδομάδα στο σύνολο των χρηστών ανέρχεται σε 6,3 ώρες.

• Οι έξι στους δέκα Έλληνες που δεν χρησιμοποιούν Η/Υ δηλώνουν ως κύριο λόγο ότι δεν το χρειάζονται ή ότι δεν τους ενδιαφέρει, ενώ τρεις στους δέκα απαντούν ότι δεν έχουν ασχοληθεί ποτέ με Η/Υ. Βασικός ανασταλτικός παράγοντας χρήσης Η/Υ σε αυτή τη φάση δεν φαίνεται να είναι κάποιου είδους τεchnοφοβία ή θέμα κόστους, αλλά κυρίως η άγνοια ή η έλλειψη κατάλληλων εφαρμογών που θα μπορούσαν να προσελκύσουν το ευρύ κοινό, το οποίο αποτελείται κυρίως από αυτές τις ομάδες που πληθυσμού που δεν συμμετέχουν σήμερα στη χρήση των ΤΠΕ.

• Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι στην παρουσίαση εναλλακτικών κινήτρων που θα μπορούσαν να τους ωθήσουν στη χρήση Η/Υ, σχεδόν έξι στους δέκα Έλληνες απάντησαν ότι τίποτα δεν θα τους έκανε να ενδιαφερθούν για τη χρήση Η/Υ...

• Από τους Έλληνες που χρησιμοποιούν Η/Υ αλλά όχι Internet, οι τρεις στους δέκα απάντησαν ως κύριο λόγο μη χρήσης την έλλειψη σύνδεσης. Πέντε στους δέκα ανέφεραν είτε ότι δεν το χρειάζονται, είτε ότι δεν τους ενδιαφέρει, είτε ότι δεν έχουν ασχοληθεί ποτέ με το Internet. Στο θέμα αυτό, οι χρήστες Η/Υ που δεν χρησιμοποιούν Internet φαίνεται να παρουσιάζουν ανάλογη στάση με αυτή των μη χρηστών Η/Υ.

• Όμως, η παραπάνω κατηγορία διαφοροποι-

είται σημαντικά από τους μη χρήστες Η/Υ στο εξής: οι δέκα στους έντεκα εκδήλωσαν θετική προδιάθεση στην παρουσίαση εναλλακτικών κινήτρων που θα τους ωθούσαν στη χρήση Internet. Ένας στους δέκα δήλωσε ως κύριο λόγο τη χρήση e-mail, ενώ περίπου τρεις στους δέκα δήλωσαν ως λόγο την ενημέρωση ή την αναζήτηση πληροφοριών. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα ποσοστά των ατόμων που δηλώνουν ως κύριο ενδιαφέρον τη χρήση υπηρεσιών, όπως αγορές προϊόντων/ υπηρεσιών, αναζήτηση εργασίας, αναζήτηση πληροφοριών για υπηρεσίες του Δημοσίου, χρήση υπηρεσιών δημοσίου και αναζήτηση πληροφοριών για υγεία/ περίθαλψη, είναι δύο με τρεις φορές μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα ποσοστά αυτών που δηλώνουν τις υπηρεσίες αυτές ως κύριο λόγο χρήσης Internet, σήμερα.

Ιδιαίτερα θετικές οι προοπτικές

• Από τα νοικοκυριά που δεν κατέχουν Η/Υ σήμερα, ένα στα δώδεκα εκδήλωσε πρόθεση απόκτησης μέσα στο επόμενο εξάμηνο, γεγονός που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση κατοχής Η/Υ στα νοικοκυριά κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες μέσα σε ένα μόνο εξάμηνο (από 29% σε 37% των νοικοκυριών, δηλ. ο προβλεπόμενος ρυθμός αύξησης για το επόμενο εξάμηνο φθάνει το 28%).

• Από τα νοικοκυριά που δεν έχουν σήμερα σύνδεση Internet, ένα στα δέκα εκδήλωσε την πρόθεση απόκτησης μέσα στο επόμενο εξάμηνο, γεγονός που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση κατοχής σύνδεσης Internet στα νοικοκυριά κατά 9 ποσοστιαίες μονάδες μέσα σε ένα μόνο εξάμηνο (από

13,4% σε 22%, δηλ. ο προβλεπόμενος ρυθμός αύξησης για το επόμενο εξάμηνο φθάνει το 63%).

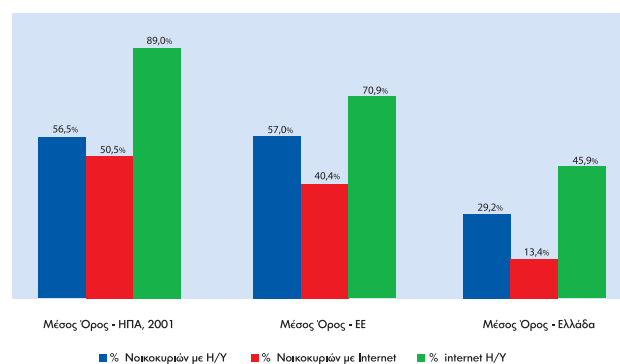
• Τα ελληνικά νοικοκυριά συνδέονται σήμερα στο Internet σχεδόν αποκλειστικά μέσω τηλεφωνικής επιλογής (dial-up): το 78,4% συνδέεται με απλή τηλεφωνική σύνδεση, ενώ ποσοστό 19,4% με σύνδεση ISDN. Τα νοικοκυριά που διαθέτουν ευρυζωνική πρόσβαση (ADSL) είναι μόλις 0,7%, ποσοστό που υστερεί σημαντικά από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ (10% το 2002). Το 53% των νοικοκυριών που έχουν σύνδεση Internet σήμερα, δήλωσε ότι ενδιαφέρεται αρκετά έως πολύ για σύνδεση σε ταχύτερες υψηλότερες εκείνων του ISDN.

Στάσεις και αντιλήψεις

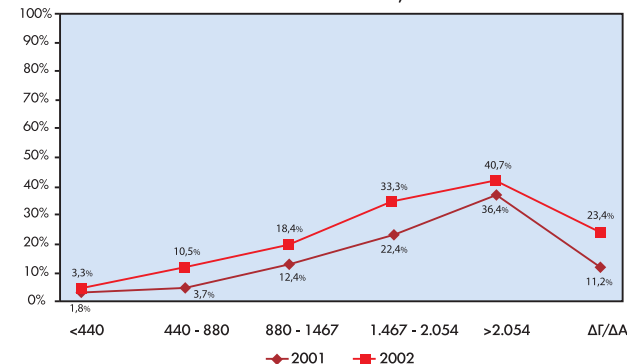
Στο πλαίσιο της Εθνικής Έρευνας για το 2002 έγινε για πρώτη φορά και μια προσπάθεια αποτύπωσης των γενικότερων στάσεων και αντιλήψεων των Ελλήνων απέναντι στη χρήση νέων ΤΠΕ, όπως:

- Η σημαντικότητα της χρήσης νέων ΤΠΕ στη σημερινή εποχή
 - Οι επιδράσεις των νέων τεχνολογιών στη καθημερινή ζωή και στον κόσμο γενικότερα
 - Οι επιδράσεις των νέων τεχνολογιών στην εργασία
 - Γνώση και επιδράσεις της τηλε-εργασίας
 - Οι επιδράσεις του Internet στην καθημερινή ζωή
 - Η σημαντικότητα του Internet, η αξιοπιστία του και ο βαθμός εμπιστοσύνης για την διασφάλιση προσωπικών δεδομένων.
- Αναλυτικότερη ανάλυση των στοιχείων αυτών θα γίνει σε αμέσως επόμενη φάση. **is**

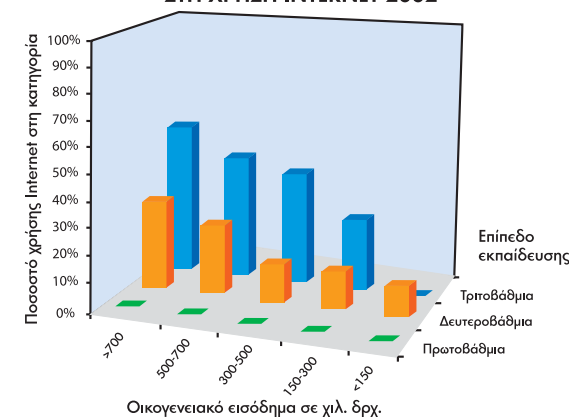
ΚΑΤΟΧΗ Η/Υ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ INTERNET ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ 2002

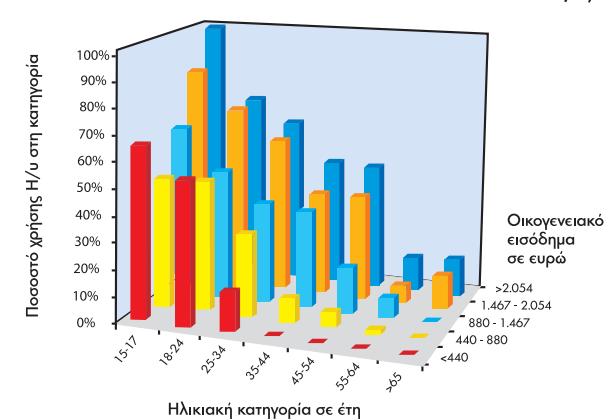
ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΣΗΣ INTERNET ΚΑΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, 2001 - 2002

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ INTERNET 2002

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ Η/Υ, 2002

Οι διαφορές των μεγεθών και οι αιτίες τους

Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας διαφέρουν από εκείνα αντίστοιχων ερευνών που διεξάγονται στις ευρωπαϊκές χώρες (της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης) για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (INFSO General Directorate), αλλά και από αυτά της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, κάτι που οφείλεται τόσο στο χρόνο διεξαγωγής, όσο και στη μεθοδολογική διαφοροποίηση μεταξύ τους. Οι έρευνες οι οποίες διεξάγονται από το Eurobarometer και αποτελούν σημείο αναφοράς για όλα τα συγκριτικά ευρωπαϊκά μεγέθη, βασίζονται σε τηλεφωνικές επικοινωνίες με δείγμα περίπου 2000 ατόμων. Σε τηλεφωνικές επικοινωνίες βασίζεται επίσης και η έρευνα που διεξήχθη από την ΕΣΥΕ, το πρώτο τρίμηνο του 20002, με δείγμα περίπου 4.000 ατόμων. Από τα στοιχεία του Eurobarometer δεν είναι, εξάλλου, σαφές πώς ακριβώς γίνεται η δειγματοληψία (δηλώνεται ότι "κάθε εθνικό δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του ηπειρωτικού - continental- πληθυσμού", χωρίς άλλη εξήγηση), ώστε να δια-

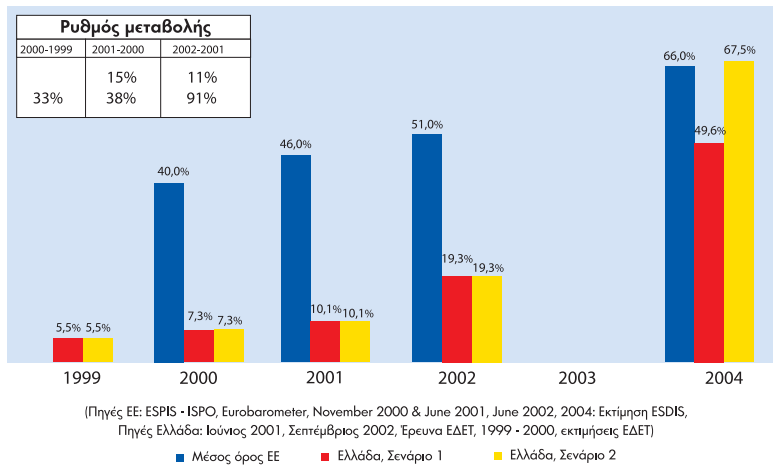
σφαλιζεται αφενός η αντιπροσωπευτικότητα του συνολικού πληθυσμού κάθε χώρας και αφετέρου η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των χωρών. Το δείγμα της έρευνας της ΕΣΥΕ, πάλι, είναι ένα εκ των έξι της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, γ' και δ' τριμήνου 2001. Μένει να αποδειχθεί κατά πόσο ένα δείγμα σχεδιασμένο για τους παραπάνω σκοπούς πληροί και τους όρους αντιπροσωπευτικότητας που απαιτεί μια έρευνα εισαγωγής νέων τεχνολογιών στον γενικό πληθυσμό της Ελλάδας. Με δεδομένες τις διαφορές στη μεθοδολογία και το χρόνο διεξαγωγής των δύο ερευνών είναι εύλογες οι διαφοροποιήσεις στα αναφερόμενα μεγέθη για τη χρήση Η/Υ και Internet στην Ελλάδα. Όμως, ειδικά για τα αποτελέσματα του 2002 υπάρχουν διαμετρικά αντίθετα συμπερά-

σματα ως προς τη φορά (αύξηση ή μείωση) των μεγεθών έναντι του 2001, καθώς και ως προς τη δυναμική της εξέλιξης στη χρήση νέων τεχνολογιών. Το Eurobarometer αναφέρει 18% ποσοστό χρήσης Internet (Ιούνιος 2002), αριθμός που δεν διαφέρει σημαντικά από το ποσοστό της Έρευνας 2002 (19,3%), αν υπολογιστεί η χρονική υστέρηση των τεσσάρων μηνών (με μεταγενέστερη τη δεύτερη) και το τυπικό σφάλμα κάθε εκτίμησης. Αντίθετα, σημαντική είναι η διαφορά εκτίμησης της μεταβολής σε

ωση του ποσοστού των νοικοκυριών με σύνδεση στο Internet, σε 9,2% για το 2002 από 11,7% το 2001. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας 2002, στην οποία έγινε για πρώτη φορά καταγραφή του σχετικού ποσοστού, το αντίστοιχο μέγεθος είναι 13,4%, ενώ 8,4% των νοικοκυριών δηλώνει την πρόθεση να αποκτήσει σύνδεση μέσα στο επόμενο εξάμηνο. Το συμπέρασμα του Eurobarometer για αύξηση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ της Ελλάδας και ΕΕ είναι, επίσης, διαμετρικά αντίθετο με τα

αποτελέσματα που προκύπτουν από τις Έρευνες 2001 και 2002. Και με την έρευνα της ΕΣΥΕ, όμως, υπάρχουν διαφορές, που εξηγούνται από τη χρονική διαφορά (πχ. ποσοστό νοικοκυριών που διαθέτουν Η/Υ και ποσοστό χρήσης Η/Υ) ή τη χρήση διαφορετικής μεθοδολογίας (πχ. δεν διαχωρίζονται με σαφή τρόπο τα ποσοστά σύνδεσης Internet στα νοικοκυριά με τα

ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΡΗΣΗΣ INTERNET ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΕ

Τον Ιούνιο του 2002, ο μέσος όρος χρήσης Internet στην ΕΕ ήταν 51% σημειώνοντας ρυθμό αύξησης 11% έναντι του 2001. Για το 2004, προβλέπεται ότι θα φθάσει το 66%, δηλαδή τα 2/3 του πληθυσμού θα έχουν πρόσβαση.

σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Το Eurobarometer αναφέρει μείωση του ποσοστού διείσδυσης κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του Ιουνίου 2001, ενώ η Έρευνα αναφέρει αύξηση του ποσοστού διείσδυσης κατά 9,2 ποσοστιαίες μονάδες. Με δεδομένο ότι τα προηγούμενα χρόνια, τα αντίστοιχα ποσοστά του Eurobarometer για την Ελλάδα ήταν πολύ μεγαλύτερα από τις εκτιμήσεις της Έρευνας 2001, το πρόβλημα πιθανόν να βρίσκεται σε προγενέστερες υπερεκτιμήσεις. Μια άλλη πιθανή αιτία των διαφορών μπορεί να είναι ο βαθμός αντιπροσωπευτικότητας του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας που λαμβάνεται υπόψη στο σχεδιασμό του δείγματος κάθε έρευνας. Στους ίδιους λόγους μπορεί να αποδοθεί και η κατά το Eurobarometer μεί-

ποσοστά χρήσης στον πληθυσμό, κατά αναλογία με τα αντίστοιχα μεγέθη για τους Η/Υ). Το ΕΔΕΤ και η VPRC θεωρούν ότι ο τρόπος διεξαγωγής και δειγματοληψίας της παρούσας έρευνας αποτελούν τη βέλτιστη δυνατή μεθοδολογική προσέγγιση για τέτοιου είδους έρευνες, η οποία περιορίζεται μόνο από το βαθμό διαθεσιμότητας αξιόπιστων και πρόσφατων στοιχείων απογραφής του πληθυσμού της Ελλάδας. Ο παράγοντας αυτός αντιμετωπίστηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στη βάση της ερευνητικής εμπειρίας των δύο φορέων και όλων των διαθέσιμων πρόσφατων στοιχείων από κάθε δυνατή πηγή, με αποτέλεσμα τα στοιχεία που προκύπτουν από τη παρούσα έρευνα να θεωρούνται αξιόπιστα και αντιπροσωπευτικά για την Ελλάδα. **IS**

Σε τροχιά σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Του Γιάννη Καλογήρου, Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας στο υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

Η ανάδειξη του ρόλου των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ως πηγή οικονομικής και κοινωνικής αλλαγής τα τελευταία χρόνια έχουν καταστήσει επιτακτική την ανάγκη για την ανάπτυξη κατάλληλων δεικτών για τη μέτρηση της χρήσης των ΤΠΕ καθώς και των γενικότερων επιπτώσεων τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Φέτος και για δεύτερη συνεχή χρονιά, πραγματοποιήθηκε η Εθνική Έρευνα για την Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Το ΕΠ ΚτΠ αποτελεί ένα σύνολο ολοκληρωμένων και συμπληρωματικών παρεμβάσεων σε διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, που αποσκοπεί σε μια λειτουργία καταλύτη, προκειμένου να διευκολυνθεί τόσο η υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής για την Κοινωνία της Πληροφορίας όσο και η επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας eEurope και του Σχεδίου Δράσης eEurope 2002.

Η έρευνα αυτή, σε συνδυασμό με άλλες δύο ετήσιες έρευνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του e-Business forum (με αντίστοιχα δείγματα 1.800 ΜΜΕ και τις 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της χώρας) συμβάλλει επιτυχώς στην ανάπτυξη αντιπροσωπευτικών και αξιόπιστων στατιστικών και άλλων στοιχείων που χρειάζεται η χώρα μας. Χρειαζόμαστε στοιχεία τα οποία να αποδίδουν με σαφήνεια την πραγματικότητα ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών, ως προς τα προβλήματα και τις ελλείψεις που εκδηλώνονται. Τα στοιχεία αυτά, εξάλλου, μπορούν να αποτελούν τόσο σημείο αναφοράς για τη χάραξη πολιτικής και στρατηγικής, όσο και κεντρική πηγή πληροφόρησης για την πολιτεία και τους φορείς υλοποίησης, διευκολύνοντας έτσι στον καθορισμό ποσοτικών στόχων και στη διαμόρφωση μελλοντικής πολιτικής και στρατηγικής, κατά την πορεία προς την Κοινωνία της Πληροφορίας. Επιπλέον, τα ευρήματα της έρευνας

επιτρέπουν τη σύγκρισή τους, με άλλα λόγια επιτρέπουν την ισότιμη συμμετοχή και συνεισφορά της Ελλάδας στα αντίστοιχα όργανα και ομάδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΟΣΑ. Η ανάπτυξη, συνεπώς, κατάλληλων και αποτελεσματικών μηχανισμών μέτρησης - παρακολούθησης της πορείας προς την Κοινωνία της Πληροφορίας, στα χέρια όλων των πολιτών, συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας σε εθνικό επίπεδο.

Από τα ευρήματα της Έρευνας το 2002 προκύπτει ότι άρχισαν πλέον να καταγράφονται τα αποτελέσματα από τα μέτρα που προωθούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας, τα οποία αγγίζουν όλους τους τομείς τους δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Η επέκταση της χρήσης του Διαδικτύου και η διάχυση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις επιχειρήσεις, στη δημόσια διοίκηση, στην εκπαίδευση, στο σπίτι, σε όλες τις περιφέρειες της χώρας μας και για τις περισσότερες κοινωνικές ομάδες έχει αρχίσει να γίνεται με ταχείς ρυθμούς. Φέτος, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, είναι φανερό ότι το στοίχημα της σύγκλισης της χώρας μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να κερδηθεί πολύ νωρίτερα απ' ό,τι προηγούμενες εκτιμήσεις προσδιόριζαν.

Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται και θα αποδοθεί ακόμη περισσότερο στις κατηγορίες εκείνες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του ψηφιακού αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης. Οι χώροι της εκπαίδευσης και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναδεικνύονται και εξακολουθούν να παραμένουν οι κρίσιμοι χώροι δράσης για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ από ολόκληρη την ελληνική κοινωνία και την υλοποίηση όλων των προφανών θετικών επιδράσεων τους στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, στην ευημερία και τη διεύρυνση της θωήρησης των πολιτών της για τον κόσμο.

Με στόχο τη δημιουργία νέων πηγών ανάπτυξης

Στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για εντατικοποίηση του διαλόγου σχετικά με τον ρόλο των Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στη δημιουργία νέων πηγών ανάπτυξης για την ελληνική και ευρωπαϊκή οικονομία, η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας οργάνωσε στις 24 Ιανουαρίου, σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας και μπροστά σε πολυπληθέστατο ακροατήριο, μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ημερίδα με θέμα "Οικονομία της Γνώσης: οι διεθνείς τάσεις και η προοπτική ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας" και βασικό ομιλητή τον

Γνώσης είναι εκείνη στην οποία η δημιουργία και η αξιοποίηση της γνώσης παίζουν πρωταρχικό ρόλο στην παραγωγή του πλούτου), για να επεκταθεί στη συνέχεια στα βασικά χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο της Οικονομίας της Γνώσης (αυτό που μετράει είναι η αξιοποίηση της τεχνολογίας, ακόμα και στην περίπτωση βιομηχανιών σε κλάδους που δεν θα χαρακτηρίζαμε ιδιαίτερα υψηλής τεχνολογίας, όπως το ένδυμα, με καλύτερο παράδειγμα αυτό της Benetton), αναλύοντας τις κυρίαρχες τάσεις (το ψηφιακό χάσμα μοιάζει αναπόφευκτο, αφού στις βιομηχανικές

της στρατηγικής της Λισαβόνας, που προωθεί η ΕΕ. Κλείνοντας, διακήρυξε πως η κατανομημένη γνώση, επιδεξιότητα και επιχειρηματικότητα σε συνδυασμό με νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και κυβερνήσεων, στο πλαίσιο ενός νέου μοντέλου, μπορεί να μας προσφέρει πολύ καλύτερα αποτελέσματα τόσο στο χώρο των προϊόντων, όσο και σ' εκείνο των υπηρεσιών.

Ο κ. Καλογήρου παρουσίασε την εξέλιξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της Οικονομίας της Γνώσης στη χώρα μας, στο γενικότερο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό μάλιστα και με την άσκηση της προεδρίας, αυτό το εξάμηνο. Προέβαλε δε, τη σημασία της ψηφιακής σύγκλισης στην επίτευξη του πάγιου αναπτυξιακού στόχου της χώρας, που είναι δεν είναι άλλος από την πραγματική σύγκλιση με τις μέσες ευρωπαϊκές επιδόσεις. Δεν παρέλειψε τέλος, να κάνει ειδική μνεία στο θέμα της "απώλειας εγκεφάλων" (brain drain), με την έξοδο τόνων Ελλήνων επιστημόνων από τη χώρα μας, ζητώντας αναστροφή του φαινομένου και αναγνωρίζοντας πως η λύση για τον εκσυγχρονισμό, είναι η δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Ο κ. Πολίτης προσδιόρισε από την πλευρά του, αφού υπογράμμισε ευθύς εξ αρχής ότι άλλαξαν πολλά την τελευταία πενταετία, τους σημερινούς παράγοντες ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και την ισχύ καθενός ξεχωριστά, πριν αναφερθεί στους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διατηρηθεί η πρόοδος, όταν εκλείψουν οι σύγχρονοι αναπτυξιακοί παράγοντες, από το 2006 και μετά. Τις εισηγήσεις των τριών ομιλητών ακολούθησε μια εξ ίσου ενδιαφέρουσα και συχνά αποκαλυπτική για τα προβλήματα που ταλανίζουν τη χώρα μας συζήτηση, με παρεμβάσεις εκ μέρους εκπροσώπων του ακαδημαϊκού χώρου και του Τύπου, από τις οποίες φάνηκε η ανάγκη αλλαγής φιλοσοφίας και λήψης νέων προσαρμοσμένων στη δική μας πραγματικότητα και προτεραιότητες μέτρων. **IS**

Το βίντεο της ημερίδας

Αξίζει να σημειωθεί πως ολόκληρη η πολύωρη συζήτηση μεταδόθηκε "ζωντανά" (σε μορφή webcasting), ως προϊόν συνέργειας μεταξύ του e-business forum και του Greek Business Channel.

Το βίντεο της ημερίδας υπάρχει, στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση (για την αναπαραγωγή του απαιτείται real player)-<rtsp://vod.grnet.gr/Archive/edet/esperia.rm> ή <rtsp://vod.grnet.gr/Archive/edet/esperia2.rm>

Μέτρα επιτάχυνσης για το Επιχειρησιακό

Καταλυτικό χαρακτήρα για την άμεση προώθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" αναμένεται να έχουν οι αποφάσεις οι οποίες ελήφθησαν στις 29 Ιανουαρίου, κατά τη συνάντηση του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, Ν. Χριστοδουλάκη, και του Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Γ. Καλογήρου, με όλους του Γενικούς Γραμματείς των υπουργείων που υλοποιούν έργα του ΕΠ, τον Προϊστάμενο και τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης για την Κοινωνία της Πληροφορίας, την Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΚτΠ Α.Ε.

Στη συνάντηση συζητήθηκαν οι προτεραιότητες υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από τα Υπουργεία και εξετάστηκαν οι προϋποθέσεις έναρξης υλοποίησης τους εντός του 2003 σύμφωνα με βάση την προκαταρκτική επεξεργασία που έκανε ομάδα εργασίας, η οποία συστάθηκε για το σκοπό αυτό από την ΕΥΔ, με την συνεργασία της ΚτΠ Α.Ε. και του υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης. Η ομάδα

εργασίας κατέταξε τα έργα σε κατηγορίες ανάλογα με το μέγεθος του προϋπολογισμού και τον βαθμό στον οποίο πληρούν τις προϋποθέσεις για προκήρυξή τους εντός του 2003. Συνολικά κατατέθηκαν 236 έργα συνολικού προϋπολογισμού 1263,7Μ€, εκ των οποίων τα 162, συνολικού προϋπολογισμού 581,6 Μ€ εκτιμάται ότι θα προκηρυχθούν το πρώτο εξάμηνο του 2003. Από αυτά τα 21 είναι μικρά, προϋπολογισμού/ έργο μικρότερου των 130.000 , και συνολικού προϋπολογισμού 4,06 Μ€ τα οποία θα προκηρυχθούν και υλοποιηθούν στο 2003 με άμεσα αποτε-

λέσματα για τον πολίτη.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού των έργων αφορά ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα και το μικρότερο πιλοτικά έργα.

Στην συνάντηση συμφωνήθηκε πλαίσιο αμοιβαίων δεσμεύσεων για την εξασφάλιση των αναγκών προϋποθέσεων για την επιτυχή πραγματοποίηση των στόχων του προγράμματος υλοποίησης για το 2003 (CRASH πρόγραμμα) και προσδιορίστηκε η νέα φιλοσοφία στην διοίκηση του προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΡ. ΕΡΓΩΝ	ΣΥΝΟΛ ΠΡΟΫΠΟΛ. (ΣΕ Μ€)	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΣΕ Μ€)
A. 15Μ€ και άνω	6	146,24	130,44
B. 1,5Μ€ έως 15Μ€	70	389,44	341,14
Γ. 130.000 έως 1,5Μ€	65	41,88	37,91
Δ. έως 130.000	21	4,06	4,06
ΣΥΝΟΛΑ	162	581,62	513,55

Ετοιμάζεται το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ

Η συνεχής μέτρηση και παρακολούθηση της πορείας προς τη Νέα Οικονομία, αποτελεί αντικείμενο μελέτης φορέων και οργανισμών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο οι οποίοι ασχολούνται με τη συλλογή και ανάλυση ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων αναφορικά με τη πρόοδο της Κοινωνίας της Πληροφορίας και ενθαρρύνουν την ανταλλαγή εμπειριών, τεχνογνωσίας και πληροφορικής μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Το ελληνικό Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας έρχεται να καλύψει το κενό ύπαρξης ενός τέτοιου μηχανισμού σε εθνικό επίπεδο. Το όραμά του -όπως δήλωσε στο Infosoc η Νατάσσα Κωνσταντέλου, ειδική συνεργάτης του Ειδικού Γραμματέα για την ΚτΠ και επίκουρη καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου- είναι να αποτελέσει κύριο κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διαλόγου για την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Ελλάδα και να γίνει ο βασικός "πίνακας ελέγχου" στην πορεία προς αυτήν. Ο ρόλος του διττός: το ελληνικό Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας καλείται αφενός να ενθαρρύνει και να καθοδη-

γήσει την κυβερνητική πολιτική σε θέματα που σχετίζονται με την Κοινωνία της Πληροφορίας και αφετέρου να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες και να ενδυναμώσει το ενδιαφέρον τους σχετικά με την πορεία προς αυτήν.

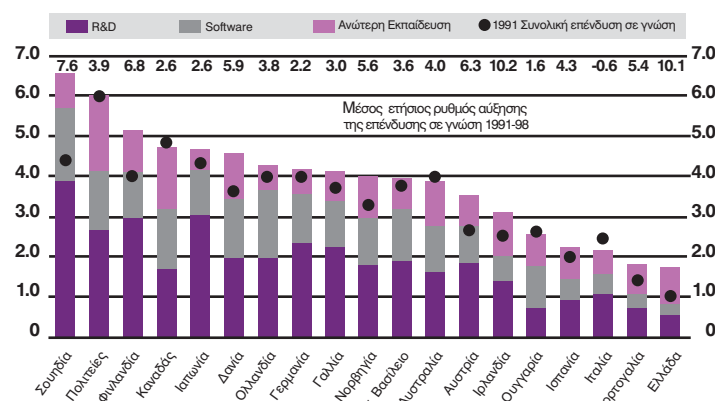
Το πρώτο βήμα για τη δημιουργία του νέου οργάνου έγινε με τη δημοσίευση του Νόμου σύστασης του Παρατηρητηρίου ως Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ1198, 8-10-02). Εκεί περιγράφονται αναλυτικά ο σκοπός και οι στόχοι του νέου οργάνου. Η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας έχει ήδη ξεκινήσει τις απαιτούμενες προπαρασκευαστικές ενέργειες και έχει σχεδιάσει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαραίτητων δράσεων για την πλήρη έναρξη λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, η οποία αναμένεται στα τέλη Μαΐου 2003.

Συγκεκριμένα, έχει ανατεθεί και ολοκληρώνεται από την εταιρεία ICAP Α.Ε η εκπόνηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου (business plan) για τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου. Αυτό περιλαμβάνει τον επιχειρησιακό και οργανωτικό σχεδιασμό του, τους κανονισμούς λειτουργίας και προμηθειών,

καθώς και προτάσεις για βασικά προϊόντα και υπηρεσίες με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθεί με την έναρξη της λειτουργίας του. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου και ο καθορισμός των θεμάτων με τα οποία θα ασχολείται, στο πλαίσιο της λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων του. Το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο θα οριστεί με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, θα αποτελείται από 5 μέλη, με 4ετή θητεία, εκ των οποίων ο Πρόεδρος και 2 μέλη ορίζονται από τον πρώτο, ενώ ο Ανταπρόεδρος και το άλλο μέλος από τον δεύτερο.

Τέλος, για την επίτευξη των σχετικών διαδικασιών που θα οδηγήσουν στην όσο το δυνατόν συντομότερη έναρξη λειτουργίας του Παρατηρητηρίου έχουν ξεκινήσει οι απαιτούμενες ενέργειες για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης του Παρατηρητηρίου στο πλαίσιο του ΕΠ "Κοινωνία της Πληροφορίας". Τη διαδικασία αυτή έχει αναλάβει η Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. "Κοινωνία της Πληροφορίας", η οποία θα εκπονήσει και το σχετικό Τεχνικό Δελτίο Έργου. **IS**

Επένδυση σε γνώση ως ποσοστό του ΑΕΠ, 1991-98

διευθυντή του Κέντρου Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πολιτικής του The George Washington University, Νικόλαο Βονόρτα.

Στο πάνελ, το οποίο συντόνιζε ο δημοσιογράφος και διευθυντής του Greek Business Channel, Κώστας Σπυρόπουλος, συμμετείχαν επίσης, ο Ειδικός Γραμματέας για την ΚτΠ, Γιάννης Καλογήρου, και ο Επιστημονικός Διευθυντής του Ινστιτούτου Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, Τάκης Πολίτης.

Ο κ. Βονόρτας ξεκίνησε τη συναρπαστική ομιλία του με ορισμούς και αφορισμούς (Οικονομία της

χώρας ζει μονάχα το 15% του παγκόσμιου πλούτου, αλλά τους αναλογεί το 90% της παγκόσμιας δαπάνης για ΤΠΕ και το 80% των χρηστών Internet...) και συγκρίνοντας -με τη βοήθεια πλήθους διαφανειών, με πρωτότυπα στατιστικά στοιχεία και πίνακες- τις τελευταίες εξελίξεις στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Κορέα (για την οικονομική ανάπτυξη της οποίας είχε να πει πολλά καλά λόγια) και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επικεντρώθηκε, τέλος, στη διαμόρφωση των δημοσίων πολιτικών και των εταιρικών στρατηγικών και ανέλυσε τις προϋποθέσεις για την επιτυχία

Ποιός ο Βασικός ομιλητής

Οικονομολόγος Νικόλαος Βονόρτας είναι απόφοιτος της Οικονομικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος του τμήματος Οικονομικής Ανάπτυξης στο Leicester University (U.K.) και διδακτορικού διπλώματος από το New York University. Σήμερα είναι Διευθυντής του 'Κέντρου Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πολιτικής' και του Τμήματος 'Επιστήμη, Τεχνολογία και Δημόσια Πολιτική' στο 'The George Washington University' και, επίσης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στη βιομηχανική οργάνωση και την οικονομία της τεχνολογικής ανάπτυξης και αλλαγής. Σήμερα, ασχολείται με πλήθος ερευνητικών θεμάτων σε τομείς όπως οι άδειες χρήσης τεχνολογίας, ερευνητικές και στρατηγικές συνεργασίες, δίκτυα καινοτομίας, μηχανισμοί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων σε ερευνητικές συνεργασίες, αξιολόγηση προγραμμάτων Ερευνας & Ανάπτυξης και Οικονομία της Γνώσης.